

EEDER

100* Edebi Eleştiri Dergisi
TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN YÜZÜNCÜ YILI

e-ISSN: 2602-4616

Cumhuriyetin İlanının 100. Yılı Anısına 1923'ten 2023'e Süreli Yayınlar ve Edebiyat Özel Sayısı

Aralık 2023

Atıf/Citation: Ayaz, H. (2023). "Uyanış Dergisi: Edebî, Fikrî Faaliyetler ve Açıklamalı Dizin". *Edebî Eleştiri Dergisi*. Cumhuriyetin İlanının 100. Yılı Anısına 1923'ten 2023'e Süreli Yayınlar ve Edebiyat Özel Sayısı, s. 84-105.

Hüseyin AYAZ*

Uyanış Dergisi: Edebî, Fikrî Faaliyetler ve Açıklamalı Dizin**

Uyanis Magazine: Literary Writings And Annotated Index

ÖZ

Süreli yayınlar, yayımlandıkları dönemin kaydını tutmaları bakımından değerlidir. Birer güncel vesika hüviyeti taşıyan dergiler, olay ya da durumları sıcağı sıcağına kaydettikleri için ilgili zaman diliminin atmosferini yansıtır. Nisan 1955-Ocak 1956 arasında 10 sayılık kısa bir yayın hayatı olan Uyanış, tanıdığı olduğu dönemi siyasi, ekonomik, edebî, tıbbi, sanatsal vb. pek çok açıdan bugünün okuruna yansıtmakla birlikte anılan disiplinlerin söz konusu dönem özelinde faydalanabileceği bir kaynak niteliği de taşımaktadır. Bu yaklaşımla, çalışmada, Uyanış dergisinin biçim özellikleri ile genel yayın politikası değerlendirilerek sayfalarında yer verdiği edebî ürünler ele alınmış ve çalışmanın sonuna Uyanış dergisinin zengin içeriğini yansıtan ve dergiye doğrudan ulaşma imkânı bulamayan araştırmacılar için inceleme fırsatı sunan bir açıklamalı dizin eklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uyanış dergisi, Basın, A. Faruk Kakıncı, Demokrat Parti, Ankara

ABSTRACT

Periodicals are valuable because they keep track of the period in which they were published. Magazines, which are contemporary documents, reflect the atmosphere of the relevant time period as they record events or situations in the moment. Uyanis, which had a short 10-issue publication life between April 1955 and January 1956, reflects the period it witnessed to today's readers in many political, economic, literary, medical and artistic aspects. Thus, it also serves as a resource that the mentioned disciplines can benefit from specifically for the period in question. With this approach, in the study, the literary products included in its pages were discussed by evaluating the stylistic features and general publishing policy of Uyanis magazine. An annotated index has been added at the end of the study, reflecting the rich content of Uyanis magazine and providing an opportunity to review it for researchers who do not have the opportunity to access the magazine directly.

Keywords: Uyanis magazine, Press, A. Faruk Kakinc, Demokrat Parti, Ankara

* Dr., ayazhuseyn@gmail.com

** [Araştırma Makalesi] Geliş Tarihi: 17.11.2023 Kabul Tarihi: 25.12.2023 Yayın Tarihi: 31.12.2023 DOI: 10.31465/eeder.1389942

Giriş

Süreli yayınlar, yer verdikleri güncel konularla dönemlerinin yazılı tanıkları ve sıcak aktarıcıları olmaları bakımından değerli kaynaklardır. Diğer yandan kamuoyu oluşturma işlevine de sahip olan dergi ve gazeteler, tarihin her döneminde iktidarlarca birer propaganda aracı olarak da kullanılmak istenmiştir. “İktidar sahiplerinin, iktidarlarını sürdürmek ve meşruiyetlerini sağlamak için düşünce ve inançlarının kamuoyuna duyurularak kamuoyunun desteğini sağlamaları yaşamsal niteliktedir” (Yıldız, 1996: 481). Bu anlayış, kendi meramını anlatmak ve çok sesliliği tesis etmek yaklaşımından çıkıp muhalif düşüncüyü susturmaya dönüştüğü anda iktidar ve basın arasında birtakım sorunlar da ortaya çıkmaktadır. Bunun bir örneği, Demokrat Parti iktidarında da söz konusu olmuş ve 1950-1960 arası, basına ilişkin birçok yasal düzenlemenin yapıldığı; gazete ve dergilere ilişkin taraflı tutumların belirginleştiği; desteklenen ve zemmedilen dergilere, gazetelere dair tartışmaların gündemde olduğu bir dönem olarak dikkat çekmiştir. Basın özgürlüğüne dair vaatlerle iktidara gelen DP, zaman içinde bu vaatlerinin tersi bir tavra bürünmüş ve birçok yaptırım ve kısıtlamayı uygulamaya koymuştur. İktidarın elinde bulundurduğu resmî ilan ve reklamları dağıtma biçimi de bir baskı unsuru olarak kullanılmıştır. Süreli yayınların, varlığını devam ettirebilmek için ihtiyaç duyduğu finansal desteğin kaynağını oluşturan bu resmî ilan ve reklamların dağıtımını hususu sıkça tartışılmıştır (Ökte, 2023: 242). Bu kaynaktan doğrudan beslenen¹ basın organlarının yanı sıra iktidar lehine tam bir propaganda aracı olmayıp varlığını devam ettirmek için iktidara yakın görünmeye çalışan dergi ve gazeteler de olmuştur.

Demokrat Parti önceki dönemden farklı, daha dışadönük bir kültür ve sanat politikası benimsemiştir. CHP iktidarından devraldığı komünizm karşıtlığını sürdürmenin yanı sıra daha Avrupa'ya dönük bir yaklaşıma ABD'yi de eklemiştir (Yılmaz, 2023: 2185). Demokrat Parti, benimsediği bu kültür politikasını çeşitli yayın organlarıyla halka sunmaya ve bunu yaygınlaştırmaya çalışmıştır.

Demokrat Parti'nin basın üzerindeki ağırlığını iyice hissettirdiği 1955-56 yıllarında yayımlanan dergilerden biri de Uyanış dergisidir. Edebiyat, sanat, sinema, tıp, teknoloji, siyaset konulardaki güncel ve sanatsal yazıların yayımlandığı bir mecra olmanın yanı sıra Demokrat Parti yanlısı bir yayın politikasını benimseyen Uyanış dergisi dönemsel bağlam içinde değerlendirilmeyi hak eden dergilerden biridir. Bu çalışmada şekil özellikleri, yayın politikası, yazar kadrosu ve yayın perspektifi açısından değerlendirilen derginin zengin içeriğini göstermesi adına açıklamalı dizini de oluşturulmuştur.

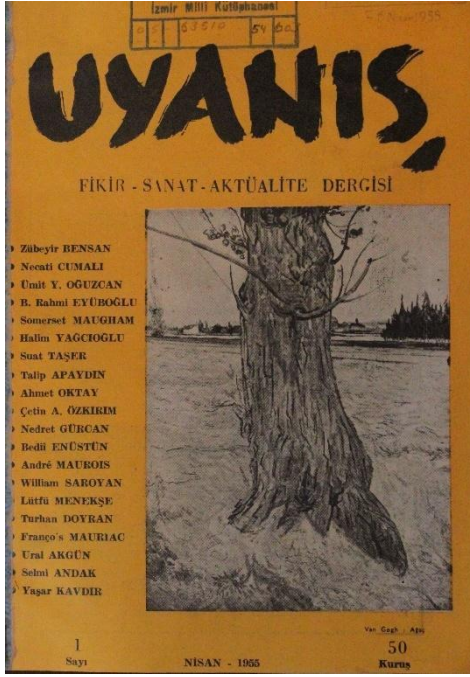
1. Şekil Özellikleri

Uyanış dergisinin tam koleksiyonu, “0014539 1955-1956” yer numarasıyla İzmir Milli Kütüphanede mevcuttur. Dergi, Nisan 1955-Ocak 1956 arasında 10 sayı olarak Ankara'da yayımlanır. Kısa bir yayın hayatı olan derginin ilk sayısı, “fikir-sanat-aktüalite dergisi” ibaresini taşımaktadır. Ağustos 1955 tarihli 5. sayıdan itibaren dış kapaktaki bu ifade korunurken mizanpaj kısmındaki aynı ifade “aylık siyasi ve edebi dergi” olarak değiştirilir. Derginin sayfa sayısı en az 32, en fazla 34 olmuştur. İmtiyaz sahibi ve mesul müdürü A. Faruk Kakinç'tır. Derginin ilk üç

¹ Falih Rıfkı Atay'ın “besleme basın” olarak andığı yapıyı doğuran “bu resmi ilan yolsuzluğu yıllarca sürmüş, iktidara gelen her parti kendi yanında gördüğü gazete sahiplerini devlet desteğiyle kaldırmıştır” (Ökte, 2023: 249).

sayısı Güzel İstanbul Matbaası'nda, kalan sayıları Örnek Matbaası'nda basılır; fiyatı 50 kuruş, yıllık abonelik bedeli 500 kuruştur.

Derginin her kapağı farklı renkte ve merkezinde bir çizim, desen ya da bir fotoğraftan oluşan büyükçe bir görsel ile hazırlanmıştır. İlk sayının kapağında Van Gogh'un "Ağaç"; ikinci ve üçüncü sayıların kapağında sırasıyla Utrillo'nun "Sokak" ve "Montmartre" adlı çizimleri yer alır. Dördüncü sayının kapağında ismi ve çizeri belirtilmemiş nehir kenarından bir şehir görünümü varken beşinci sayının kapağında bir odada aynaya yaslanmış duran yarı çıplak bir kadın çizimi mevcuttur. Bu çizimin de adı ve çizeri belirtilmemiştir.

Yedinci sayıda Picasso'nun "Panayır" adlı çizimine; dokuzuncu sayıda Cemil Eren'in, onuncu sayıda ise Erdiñ Dinçer'in desenlerine yer verilmiştir. İç sayfalarda özellikle şiirlerin yanında yer alan desenler ve çizimlerin tamamı siyah beyazdır. Ayrıca ilk sayfa hariç derginin diğer sayfalarında yer alan düzyazılar her sayfada iki sütun şeklinde düzenlenmiştir.

Dergideki reklamlar dikkat çekici yoğunluktadır. Çoğunlukla ön kapağın iç, arka kapağın iç ve dış kısmında yer alan reklamlar, üçüncü sayıdan itibaren derginin sonuna eklenen bir sayfada ve dergi içinde verilmeye başlanmıştır. Ziraat Bankası, Vakıflar Bankası, İş Bankası, İller Bankası, Makine Kimya Endüstrisi gibi kurum reklamlarının yanında Garanti Bankası, KLM Havayolları, Moran Abut Reklam, Bursa Mobilya ve Mefruşat, Hızal Dershane ve Terceme Bürosu gibi özel kuruluşlara ait reklamlar da

mevcuttur. Araç, yedek parça ve yakıt reklamlarının da yoğunlukta olduğu görülmektedir: Vehbi Koç ve Ortakları Mobilgas Petrol Şirketi, Ford Koç T.A.Ş., Shell İca benzini, Ford Zeret oto yedek parça şirketi, Necati Topçu NSU Bisiklet, Otopar Ford ve Chevrolet yedek parçaları. Dergide yer alan bunca reklam, derginin finansal olarak desteklendiğini göstermekte ve reklam gelirlerinin hatırı sayılır düzeyde olduğunu düşündürmektedir. Dergideki reklam yoğunluğu, derginin söz konusu dönemde süreli yayımların reklam ve ilan verme yetkisini elinde bulunduran iktidar (Ökte, 2023: 251) tarafından desteklendiğinin de bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Sayı	Sayfa	Tarih	Fiyat ve Abonelik	İmtiyaz Sahibi ve Mesul Müdürü	Matbaa
1	34	Nisan 1955	50 kr. Yıllık: 500 kr.	A. Faruk Kakinç	Güzel İstanbul Matbaası
2	32	Mayıs 1955	"	"	"
3	32	Haziran 1955	"	"	"
4	32	Temmuz 1955	"	"	Örnek Matbaası
5	32	Ağustos 1955	50 kr. Yıllık: 500 kr. Altı Aylık: 250 kr.	"	"
6	32	Eylül 1955	"	"	"
7	34	Ekim 1955	"	"	"
8	34	Kasım 1955	"	"	"
9	32	Aralık 1955	"	"	"
10	32	Ocak 1956	"	"	"

Tablo1., Uyanış Dergisi Şekil Özellikleri Tablosu

2. Yayın Politikası

Belirli bir yayının politikasını ya da bir manifestoyu ifade eden herhangi bir bildirisini olmayan derginin ilk sayısının ilk yazısı Zübeyir Bensen imzalı "İlim ve İftira" başlıklı yazıdır. Bu yazıda Bensen; Doçent Mehmet Köymen'in, yayınladığı bir broşürle Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi Dekanı Akdes Nimet Kurat'ı Türklük aleyhine hisler taşımakla itham ettiğini belirtir ve bunu şiddetle eleştirir. Ardından Köymen'i Kırat'ın eserini bilerek çarpıtmak ve manipüle etmekle suçlar. Dergi böyle bir polemik yazısıyla okuyucularının karşısına çıkar.²

Edebî anlamda bir manifestoya rastlanmasa da derginin güncel, siyasi ve ekonomik konularda Demokrat Parti yanlısı söylemi benimsediği görülür. 2 Mayıs 1954 tarihinde yapılan seçimi büyük bir farkla kazanan DP politikalarının olumlandığı dergide CHP'nin tutumu ve söylemleri sıklıkla eleştirilmektedir. Derginin ilk sayısındaki, CHP'li bir vekilin yaptığı nükteye yönelik eleştirinin yanında "Ayın Önemi" başlıklı bölümde yer alan "Partiler Arasında Yeni Hava" yazısı bunun açık bir göstergesidir:

"Seçimleri takiben başlayan partiler arasındaki fırtınalı devre, son zamanlarda yerini daha sakin bir havaya bırakmıştır. Bazı şahsî münasebetlerin düzelmesinden sonra, bu güzel cereyanın ilk müjdecisi olan Başvekil'in İzmir nutku ile demokrasi hayatımızda büyük bir hamle yapılmıştır. İçinde bulunduğumuz devrede böyle bir iyi niyet beyannamesi ferahlık verdiği gibi, muhalefet partilerindeki müfritlerin, bundan sonra şahsî kin ve ihtiraslarının tatmin edilememesinden ileri gelen politikalarının yürümiyeceğinin idrâki için kendilerine iyi bir örnektir" (İmzasız, 1955a: 17).

Derginin, DP yanlısı bir yayının politikasını benimsediği sayfalarında yer verdiği güncel olaylara ilişkin yorumlarda da kendini göstermektedir. Örneğin, CHP Genel Sekreteri Kasım Gülek'in partiler arası yakınlaşmayı nasıl karşıladığına dair soruya verdiği "Laf torbaya girmez, söz güzel, fakat mevzuat lâzım, tedbirler alınmadıkça sade bizi değil, başkalarını da inandırmak zordur" (İmzasız, 1955b: 15) cevabı üzerine şu yorum yapılmıştır:

"Sayın Genel Sekreterin bu sözlerinin altındaki asıl mânâyı kavramak güçtür. Muhalefetin, iktidar değişikliğinden sonra, senelerdir devam edegelen şuursuz saldırma politikasının –bütün yapılanlara rağmen- D.P. iktidarınca unutulurken, memleket menfaatlarını ön plânda tutmasıyla, dostluk elini uzatmasının derin mânâsı, C.H.P.nin başında bulunanların bazılarınınca, ne yazık ki hâlâ iyi anlaşılammış galiba" (İmzasız, 1955b: 15).

Bunun yanında, dergide DP içinde gerçekleşen kimi olayların da eleştirildiği görülmektedir. Başbakan Adnan Menderes'in Fuad Köprülü'yü hariciye vekilliğinden devlet vekilliğine tayin etmesi ve hariciye vekilliğini kendi uhdesine alması, imzasız yayımlanan "Ayın Önemi" başlıklı bölümde tepkiyle karşılanmıştır.

"Bu değişiklik, Mecliste olduğu kadar, bütün memlekette de bir sürpriz tesiri yapmıştır. D.P.nin kurucularından biri olan ve beş yıldır Hariciye Vekilliğinde bulunan Fuad Köprülü'nün ani olarak Devlet Vekilliğine tâyin edilişi hayretle karşılanmıştır. Hükümet reisinin hangi sebeple bu değişikliği yaptığı bilinmemekle beraber, Fuad Köprülü'nün beş yıldır vazifesini muvaffakiyetle yaptığı meydandadır" (İmzasız, 1955b: 15).

Ancak bundan üç ay sonra yerine gelen kişinin hariciye içinden geldiğini ve bunun yerinde bir atama olduğunu ifade eden bir yazı da yayımlanmıştır. Zübeyir Bensen imzasını taşıyan, "Yeni Hariciye Vekili ve Londra Konferansı" başlıklı bu yazıda Köprülü'nün hariciye vekilliğinden

² Konuyla ilgili açılmış dava ve detayları hakkında bakınız. Aydemir, U. (2021). *Akdes Nimet Kurat (1903-1971): Bir Tarihin Portresi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Ankara.18-21.

alınmasının partinin iç işleriyle yakından ilgilenmesi gerekçesini taşıdığı ifade edilir. Fatin Rüştü Zorlu'nun hariciye vekilliğine getirilmesi ise bu makama hariciyeden birinin getirilmesinin nedenleri ve faydaları ile açıklanır (Bensan, 1955: 1-4).

DP'nin benimsediği, yönü Batı'ya dönük politikanın bir yansıması olarak dergide Batı yanlısı bir söylem geliştirilerek komünizm rejimi eleştirilmiş ve başta Rusya olmak üzere birçok komünist devletin işleyiş sistemi ve halka dayattıkları olumsuzluklar dile getirilmiştir. Sekizinci sayıda yer alan "Ekmek-Davasası" adlı yazıda Barbara Vereker, komünist rejimin hâkim olduğu Macaristan ve Polonya'da basına yansıyan hâliyle ekmek fırınlarındaki üretim sıkıntısı ve hijyen sorununu ele almıştır. Dokuzuncu sayıda Julius Could, "Komünizm Altında Menajerlik" başlığında komünizmin hâkim olduğu Çekoslovakya ve Macaristan gibi uydu devletlerde yöneticilerin partinin beklentileri ve zorlamaları ile işçi hakları arasında kalmışlığını dile getirir. Onuncu sayıdaki Syngman Rhee imzalı "Birarada Yaşamak Mümkün Mü?" yazısı, Rusya'nın birlikte yaşama söylemlerinin Kuzey Kore'ye yaptığı askerî yığınak ve anlaşmayla uyuşmaması ve komünizm tehlikesini ele alır. Aynı sayıdaki "Komünizm ve Spor" başlıklı yazıda Harry Price, komünist ülkelerde uluslararası müsabakalara seçilecek sporcuların iyi birer sporcu olmalarının yanında parti ideolojisine de sıkı bir şekilde bağlı olmalarına önem verildiğini ve sporcunun müsabakalara katılmak üzere gittiği ülkelerde kaçmasını önlemek adına akrabalarının rehlin tutulduğunu dile getirmiştir.

Bunun yanında özellikle ekonomik açıdan Batı'ya yakın olmak üzerine bir söylem üretilmiş ve bunun ulusal çıkarlara da uygun olacağı çeşitli yazılarda ifade edilmiştir. W. Rees Mogg imzasını taşıyan ve altıncı sayıda yayımlanan "Ekonomik İşbirliği" başlıklı yazı, Avrupa Ekonomik İş Birliği Teşkilatının kuruluşu ve Marshall Yardımı ile liberal ekonomiye geçiş ve iyi komşuluk ilişkilerinin üye devletlere kazandırdığı faydalar hakkındadır. Yedinci sayıda imzasız olarak yayımlanan "İktisadi Meselelerimiz", Financial Times'tan alınmıştır ve Türk hükümetinin aldığı ekonomik tedbirleri yerinde, olumlu bulan bir yaklaşımı dile getirir.

Derginin yazar kadrosunda yer alan bazı isimler de dergi ile DP yakınlığını ortaya koymaktadır. İktidar partisine yakınlığıyla bilinen "Zafer" in başmuharriri Mümtaz Faik Fenik'in kızı Advıye Fenik gazeteci kimliğinin yanı sıra DP İl İdare Kurulu ve Ankara Belediye Meclis üyesidir. Ahmet Bedii Enüstün, inşaat yüksek mühendisidir. Enüstün, bürokrasinin çeşitli kademelerinde görev almış ve ayrıca 9. ve 10. dönem Demokrat Parti Çanakkale milletvekilliği yapmıştır (Yıldırım ve Zeynel, 2010: 624). Halûk Nihat Pepeyi de 1954'te Demokrat Parti'den Kütahya, Ekim 1957'de İstanbul milletvekilliğine seçilmiştir (Yıldırım ve Zeynel, 2010: 723).

Uyanış dergisi edebî anlamda bir manifesto ya da bir yayın politikası ortaya koymamış olsa da derginin siyasal ve ekonomik anlamda DP politikalarına paralel bir tutumu benimsediği söylenebilir.

3. Yazar Kadrosu

Yazar kadrosu geniş ve büyük çoğunlukla Ankara'dan olan dergide bürokratlardan, milletvekillerinden, akademisyenlerden, sinema ve tiyatro çevresinden, yazar ve şairlerden pek çok isim yer almaktadır. Dergide toplam 118 farklı imza vardır ve bunlar arasında yalnızca ikisinin kadın olması dikkat çekicidir. Bu isimler Advıye Fenik ve Nermin Abadan Unat'tır. Ayrıca dergide 34 de yabancı isim görülür.³ Bununla birlikte çok sayıda imzasız yazı da

³ Bu isimleri alfabetik olarak şu şekilde sıralamak mümkündür: Anatole France, Andre Maurois, Barbara Vereker, Barley Alison, Bertold Brecht, Carlos Boulosan, E. G. Benito, Edwin Arlington Robinson, Elizabeth Barker, Erich Maria Remarque, Ernest Hemingway, Erskin Caldwell, François Mauriac, François Perroux, Giovanni Guareschi, Harry Price, Henry Bordeaux, John Steinbeck, Julius Could, Lu Siun, M. Marc Blancpain, Marguerite Provence,

mevcuttur. Bunların çoğunluğu güncel tiyatro, sinema, edebiyat vb. haberler iken kimi zaman tıp ve ekonomi konulu yazılarla bazı denemelerin de imzasız yayımlandığı görülmektedir.

Zübeyir Bensan, derginin başyazarı konumundadır. Derginin 2-3-4. sayıları hariç diğer sayılarının başyazarını yazmıştır. Gündeme ilişkin yazılarının konusu siyaset ve hukuktur. Uzun yıllar Dışişleri Bakanlığının çeşitli birimlerinde bürokrat olarak çalışan Bensan, farklı ülkelerde büyükelçilik yapmıştır. Bunun yanında 1955 yılında Varlık yayınlarından çıkan iki de çevirisi vardır: François Mauriac'ın *Le Fleuve de Feu* adlı romanını Ateşten Nehir, Jean Paul Sartre'in *Les Jeux Sont* adlı senaryo romanını da *İş İşten Geçti* adlarıyla çevirmiştir.

Tarik Dursun Kakıncı; şair, romancı, hikâyeci, çevirmen ve yönetmen kimliklerine sahip çok yönlü bir edebiyatçıdır. Aynı zamanda *Uyanış* dergisi imtiyaz müdürü A. Faruk Kakıncı'nın kardeşidir. Çeşitli dergilerde farklı müstear isimlerle yazılar yayımlar (Demir, 2019:11). *Uyanış*'ta da 4 şiir 1 hikâye çevirisinde kendi adını kullanmıştır. Bunun dışında Muzaffer A. Esin takma adıyla dergide sinema üzerine yazıları, Yaşar Kavidir adıyla kitap değerlendirmeleri, ayrıca M. Hasan Göksu adıyla da yazıları mevcuttur.

Edebiyat, sinema, kültür, politika, bürokrasi ve akademi çevrelerinden birçok farklı isme sayfalarında yer vermiş olan *Uyanış* dergisindeki tüm imzalar alfabetik sırayla ve toplu olarak aşağıda verilmiştir:

A. Faruk Kakıncı, Abdullah Rıza Ergüven, Advie Fenik, Ahmet Albay, Ahmet Oktay, Anatole France, Andre Maurois, Asaf Yalçın, Ayaç Edgü, B.M., Barbara Vereker, Barley Alison, Bedii Enüstün, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Bertold Brecht, Bümin Gaffar⁴, Cahit Sıtkı Tarancı, Carlos Boulosan, Cemal Yıldırım, Cemil Eren, Çetin A. Özkırım, Doğan Nadi, E. G. Benito, Edwin Arlington Robinson, Elizabeth Barker, Erdem Alakant, Erdil Özkan, Erdiñ Dinçer, Erdoğan Tokmakçioğlu, Ergun Sav, Ergun Tosun, Erich Maria Remarque, Ernest Hemingway, Erskin Caldwell, Etem Yazgan, Falih Rıfkı Atay, François Mauriac, François Perroux, Giovanni Guareschi, Güner Sümer, Güney Dinç, Halikarnas Balıkcısı, Halim Yağcıoğlu, Halis Topçu, Halûk Nihat Pepeyi, Harry Price, Henry Bordeaux, İbrahim Minnetoğlu, İlhan Geçer, İsmet Ercan, İsmet Yalazkan, John Steinbeck, Julius Could, Kâmran S. Yüce, Kemal Aydın, Kemal Mutiş, Lu Siun, Lütfü Bağış, M. Balkuvver⁵, M. Hasan Göksu, M. Sunullah Arısoy, M. Turgut Akın, Marc Blancpain, Marguerite Provence, Masayoshi Iwabutchi, Mehmet Bertan, Mehmet Kemal, Muzaffer A. Esin, Muzaffer Buyrukçu, Nahit Ulvi Akgün, Nâzım Kemal, Necati Cumalı, Nedret Gürcan, Nermin Abadan, Nevzat Üstün, Oben Güney, Orhan Duru, Osman Numan Baranus, Ömer Atılâ S., Özdemir İnce, Özdemir Nutku, Paul Struye, Peter Howard, Prof. Dr. İng. Sait Ali Ankara, R. Tagore⁶, Rabindranath Tagore, Refet A. Kocabekir, Robert Schneider, Sabih Şendil, Sait Faik, Santiago Nadal, Selim Eren, Selmi Andak, Semih Silistre, Sevim Dil, Seyfettin Başçılar, Seyfettin Turhan, Somerset Maugham, Suat Taşer, Syngman Rhee, Şahap Arat, Şahinkaya Dil, T. Uyar, Talip Apaydın, Teoman Sarıkâhya, Trevor Williams, Turhan Doyran, Turhan Dökmeci, Ümit Y. Oğuzcan, W. Rees Mogg, Walt Whitman, William Saroyan, Y. Gruda,

Masayoshi Iwabutchi, Paul Struye, Peter Howard, R. Tagore/Rabindranath Tagore, Robert Schneider, Santiago Nadal, Somerset Maugham, Syngman Rhee, Trevor Williams, W. Rees Mogg, Walt Whitman, William Saroyan.

⁴ Fikret Hakan: Gerçek adı Bumin Gaffar Çıtanak olan oyuncu, sinemaya adım atmasının ardından adını mahkeme kararıyla Fikret Hakan olarak değiştirmiştir. Sanatçı, henüz lise yıllarında İstanbul Ekspres Gazetesi'nde röportajlar, şiirler yayımlamıştır. 1954 yılında "Tellak Ali" adlı ilk öykü kitabını yayımlayan yazar, öykücülüğü 1958 yılına kadar devam ettirmiştir. Öyküleri Seçilmiş Hikâyeler, Dost ve *Uyanış* dergilerinde yayımlanmıştır (Yılmaz Çebin, 2019: e-kaynak).

⁵ Dergide yer alan Mehmet Bertan ve M. Balkuvver imzaları aynı kişiye aittir: Tam adıyla Mehmet Bertan Balkuvver.

⁶ Dergide yer alan R. Tagore imzası da Hintli yazar Rabindranath Tagore'a aittir.

Yahya Bozbeiroğlu, Yaşar Güngör, Yaşar Kavdır, Yaşar Nabi, Zeyyad Selimoğlu, Zeyyat Selimoğlu, Zübeyir Bensan.

4. Edebî ve Fikrî Faaliyetler

Dergide toplam 84 şiir yayımlanmıştır. Bu şiirlerden on tanesi Ümit Yaşar Oğuzcan'a aittir ve Oğuzcan bu sayıyla dergide en fazla şiiri yayımlanan isimdir. Yahya Bozbeiroğlu ve Şahinkaya Dil'in beşer; İsmet Yalazkan, M. Sunullah Arısoy, Nedret Gürcan, Oben Güney'in üçer şiiri Uyanış'ta yayımlanmıştır. Dergide, Türk şiirinin önemli isimlerinden Talip Apaydın, Suat Taşer, Özdemir İnce, Necati Cumalı, İlhan Geçer, Orhan Duru'nun da şiirlerine rastlanmaktadır. Bunların dışında Abdullah Rıza Ergüven, Aytaç Edgü, Erdil Özkan, Etem Yazgan, Güner Sümer, Güney Dinç, Halim Yağcıoğlu, Halis Topçu, İbrahim Minnetoğlu, İsmet Ercan, İsmet Yalazkan, Kâmrân S. Yüce, Kemal Mutiş, M. Sunullah Arısoy, M. Turgut Akın, Mehmet Bertan, Nahit Ulvi Akgün, Nedret Gürcan, Nevzat Üstün, Osman Numan Baranus, Refet A. Kocabekir, Sabih Şendil, Selim Eren, Sevim Dil, Şahap Arat, Teoman Sarıkâhya, Turhan Dökmeci, Yaşar Güngör dergide şiirleriyle yer alan diğer isimlerdir.

Ümit Y. Oğuzcan imzasıyla yayımlanan ve daha sonra kitaplarında da yer alan şiirler; "İlk Hürriyet", "İnsanca", "Merhamet", "Kerem", "Ölümsüz", "Aşkımızın Son Çarşambası", "Roman", "Bıyık", "Adam", "Dönüş" adlarını taşır.

Cemal Süreya (1992: 185) tarafından İkinci Yeni'nin kayıp şairlerinden biri olarak nitelendirilen Yahya Ergün Bozbeiroğlu; "Yalnız Adam", "Çile Bilmek Çilesini Bozkırım", "Karşılama", "Bir Eski Plâktı Anlatıyordu", "Yarı Ayık" başlıklı şiirleriyle dergide yer almaktadır. İmge yoğun ve kapalı anlatımıyla dikkat çeken, bireysel konuların ve duygulanımların dile getirildiği bu şiirlerde İkinci Yeni tarzının benimsendiği görülür.

Şahinkaya Dil'in dergide yayımlanan şiirlerinin bentler ve uzun satırlar biçiminde yazıldığı görülür. Kapalı ve imgeli bir anlatımdan ziyade açık bir anlatımı tercih eden şair; "Yedinci Tablo", "Yeşeren Aydınlık" ve "Ağaran Dünya" şiirlerinde doğa, geçmişe özlem gibi bireysel duygulanımları işler. Bunun yanında "Yeşeren Toprak" şiirinde söylev tarzında epik bir üslupla memleket temasını ele aldığı görülür.

Suat Taşer'in "Abuzettin Bey" adlı şiiri argo dilinde bir şiir denemesi olarak dikkat çekmektedir. Şair bu şiirin altında "Argo dilinde bir deneme olarak yazılan bu şiirin demek istediği merak edildiğinde, Ferit Devellioğlu'nun 'Türk Argosu' isimli kitabına el atılabilir." (Taşer, 1955: 8) ibaresine yer vermiştir.

Dergide 7 de çeviri şiir yer almaktadır. Bunların 4'ü Rabindranath Tagore'dan Tarık Dursun K.'nin yaptığı "Utanyorum", "Aşk Konusunda Şiir", "Çağrı", "Gittin" başlıklı şiir çevirileridir. Bunun yanı sıra Özdemir Nutku ve Tarık Dursun K.'nin çevirisini birlikte yaptıkları Edwin Arlington Robinson'a ait "Luke Havergal"; Zinnur Metigil'in Marguerite Provence'den yaptığı "Bana 'Hayır' Demiyeceksin" ve son olarak Suat Taşer'in Walt Whitman'dan yaptığı "Kendimin Şarkısı" başlıklı şiir çevirileri yer almaktadır.

Dergide şiirin yanı sıra hikâye türünde edebî ürünler de yer almaktadır. Dergide 6'sı yerli, 8'i çeviri olmak üzere toplam 14 hikâye yer almaktadır. Dergide yayımlanan yerli hikâyeler; Sait Faik'in "Sevgiliye Mektup", Ergun Sav'ın "Gene Fagotlar Başladı", Muzaffer Buyrukçu'nun "Tek Ayak Üstünde Yaşayan Biri", Ömer Atılâ S.'nin "Acılı", Erdoğan Tokmakçıoğlu'nun "Son Üstün", Bümin Gaffar'ın "Üç Kişiye Bir Sır" adlı hikâyeleridir.

Dergide yer alan çeviri hikâyelerin 3'ünün çevirmeni Adnan Atillâ'dır. Atillâ; Ernest Hemingway'dan "Savaşın Önce", Erskin Caldwell'den "Öldürmek" ve William Saroyan'dan

"Haftada Sekiz Dolar" adlı hikâyelerin çevirisini yapmıştır. Bunların dışında Lütfü Menekşe'nin William Saroyan'dan çevirdiği "Meksikalı", Erich Maria Remarque'ın "Ardıç Kuşu", Tarık Dursun K.'nin Carlos Boulosan'dan çevirdiği "Yalnız Gece", Z. B.'nin Anatole France'tan çevirdiği "Aşkın Bedeli", Ahmet Angin'in Lu Siun'dan çevirdiği "Kongi-Kj" adlı hikâyeler de Uyanış'tadır.

Derginin ikinci sayısında yer alan Sait Faik'e ait ve daha önce Bilgi Yayınevi'nin Sait Faik Bütün Eserleri serisinin 8. kitabında 1942 yılıyla yayımlanmış "Sevgiliye Mektup" öyküsü, İstiklal Harbi'ne katılmak zorunda kalan bir erkeğin sevgilisine yazdığı bir mektuptur (Abasıyanık, 1993: 56-58). Mektup, savaşa karşı sevgi ve aşk vurgusunu taşımaktadır. Hikâyenin sonundaki tek insan sesinin kötülüğü karşısında koronun övülmesi hatta koronun çocuk ve kadınlardan oluşmasının daha güzel olacağı söylemi dikkat çekmektedir.

Ergun Sav'ın "Gene Fagotlar Başladı" başlıklı hikâyesi, âdeta bir bilinç akışını gözler önüne sermektedir. Kahraman anlatıcının muhtemelen o an maruz kaldığı görsellerin zihninde oluşturduğu duygular ile aklında taşıdığı düşüncelerin bir arada akışı sunulmaktadır.

Muzaffer Buyrukçu'nun "Tek Ayak Üstünde Yaşayan Biri" başlıklı hikâyesi, askerden dönen ve ayağının tozuyla çok sevdiği dostu Arap Sami'yi bulup onunla hasret gidermek isteyen kahramanın heyecanını anlatır. Sinema salonundaki film arasında bulduğu dostunun kendisine karşı kayıtsızlığı ve filmin devamını izlemeye gitmesi üzerine kahramanın yaşadığı hayal kırıklığıyla hikâye sona erer.

Ömer Atılâ S.'nin "Acılı" hikâyesi, bir adamın sevmenin ötesinde alıştığı eşini kaybedişinin ardından ne yapacağını bilemeyişi anlatır. Kahraman, bir yandan eşinin yokluğunu anlamlandırmaya çalışırken diğer yandan da tutması gereken yası, duyduğu üzüntüyü dışarıya nasıl yansıtacağını bilemez. Birkaç alternatifi değerlendirdikten sonra saçlarını beyaza boyayıp eşinin sevdiği türden bir şakayla insanları kandırmayı planlar.

Erdoğan Tokmakçioğlu'nun "Son Üstün" adlı hikâyesi, aşk acısı çeken sarhoş bir kahramanın yağmurlu bir gecede sokağın köşesinden sevdiği kızın evini gözetlerken arkadaşıyla arasında geçen diyaloglardan oluşan bir hikâyedir.

Bümin Gaffar'ın "Üç Kişiyeye Bir Sır" adlı hikâyesi, 62 yaşında cinsel iktidarsızlık yaşayan Aptülşazi Bey'in içine düştüğü bunalımla sigara ve içkiye kendini kaptırarak kısa sürede yaşamını yitirişini anlatmaktadır.

Dergide çeşitli eleştiri yazıları da yer almaktadır. Bunlar, eleştirinin nasıl olması gerektiğine, edebiyatın işlevine ve sanatçının görevine dair yazılardır. Ayrıca dergide birçok kitap ve süreli yayına dair değerlendirme yazıları da mevcuttur. Eleştiri türüne dair dikkat çekici iki yazı, İlhan Geçer ve Nâzım Kemal tarafından kaleme alınmıştır. İlhan Geçer, "Tenkid Üzerine" başlıklı yazıda eleştirmenin nasıl olması gerektiği üzerinde durur. Nitelikli eleştirmen eksikliğinden yakınan Geçer, edebiyatın ilerlemesi ve bilinmesinde eleştirinin büyük önemi olduğunu belirtir. Bunun için de eleştiride yazar ya da şairin kimliğinden ziyade edebî metne odaklanması gerektiğini dile getirir. Geçer'e göre tarafsız, kültürlü, bilgili; kısaca donanımlı ve gelişmeye açık eleştirmenlerin yetiştirilmesine ihtiyaç vardır. Nâzım Kemal de "Bizde Tenkid" başlıklı yazısında eleştirmenin taşınması gereken özellikleri değerlendirir. Edebî metnin biçimine sıkışıp kalmış ve olanı tasvir etmekten öteye geçemeyen, objektifliğe kendini kaptırılmış, geleneksel eleştiri anlayışının yetersizliğini ifade eder. Ona göre gerçek eleştirmen, daha sübjektif ve bilgi temelli bir sezgiyle metni muhteva ekseninde ele alarak derinlemesine analiz edebilmelidir. Söylenenle birlikte söylenmeyi ya da söylenmek isteneni anlayıp ortaya koymalı, bir anlamda sanatsal üretime açılım getirmeyi hedeflemelidir.

Dergide edebiyatın işlevi üzerine de iki yazı yer almaktadır. Bunların ilki Ahmet Oktay'a ait "Notlar" üst başlığını taşıyan, "Kötümser Edebiyat" ve "Edebiyatımızda Olumlu Tip Yoksunluğu" alt başlıklarından oluşan yazıdır. Diğeri ise Özdemir Nutku imzasını taşıyan "Şairin Çevresindeki İnsan" başlıklı yazıdır.

Ahmet Oktay, metinlerinde yaşama dair olumsuz ve umutsuz tavır takınan yazarların bu tavrını karşılaştıkları kötü insanları kötü hâle getiren toplumsal sebepleri çözümleyememeleriyle açıklar. Oktay, yazarların maruz kaldıkları kötü kişi ve hadiselerin toplumsal nedenlerini doğru analiz edemedikleri için kadere bağladıklarını, kimilerinin de çocukluğa ya da geçmişe sığındıklarını ifade eder. Buna Haldun Taner ve Oktay Akbal'ı örnek gösteren yazar, asıl yapılması gerekenin okura içinde bulunulan hâlin bilincini sunmak ve bu durumdan çıkış için bir umut ve inanç vermek olduğunu belirtir. Oktay'a göre bunun için de metinlerde değişime inanan, hayatı seven, savaşıma gücü olan kısaca idealize edilmiş tiplerin inşa edilmesi gerekir.

Özdemir Nutku, Oktay'ın kötümser edebiyata karşı çıkan yazısına atıfla onun söylediklerini destekler. Nutku, I. ve II. Dünya Savaşlarının şairleri karamsarlığa ittiğini belirttikten sonra karamsar şairleri eleştirir. İnsanı merkeze alan şairin onu olduğu gibi anlatmakla yetinmesinin doğru olmadığını belirtir. Şair, insanı içinde bulunduğu problemlerle birlikte resmetmenin ötesinde var olan sorunlara çözüm yolları da önermeli ve böylece okura umudu sunmalıdır. Özdemir Nutku, bir başka yazısında ele aldığı bu konuya farklı bir açıdan yaklaşır. "Çağdaş Edebiyatın Değişim Gücü ve Edebiyatta 'Acceleration'" başlıklı yazısında edebiyattaki değişim hızını ele alır. Edebiyattaki değişimin toplumsal, ekonomik ve psikolojik değişime bağlı olduğunu dile getiren yazar, 20. yüzyılda bilim, teknoloji, sanayi vb. alanlardaki değişim hızının arttığını ve buna paralel olarak edebiyatta da değişimin hızlandığını belirtir. Bu hızın özellikle edebî akımlar üzerinden takip edilmesinin mümkün olduğunu dile getirir ve bu görüşünü verdiği tarihsel örneklerle destekler. Nutku, sözü günümüze getirdiği yazısının sonunda İkinci Dünya Savaşı'nın ardından Orhan Veli'yle gelen yitik sanatçı tipinin artık miadını doldurduğunu ve onun yerini "üklülü ve umutlu sanatçı"nın alacağını iddia eder.

Ahmet Oktay, dergideki diğer yazısı "Yeni Gerçekler Var Mı"da edebiyatta yenilik olgusunu ele almaktadır. Sonunda "İlhan Berk'e karşı olsun diye" yazdığını ifade ettiği bu yazıda bazı sanatçıların edebiyatın eskidiğinden ve yeniliğe ihtiyacı olduğundan bahsettiğini dile getirir. Yeniliğin topluma etki etme ve onu peşinden sürüklenme işi olduğunu belirten Oktay, bunun da yeni bir özün ortaya konmasıyla mümkün olabileceğini iddia eder. İçinde bulunulan edebiyat anlayışının Cumhuriyet'in ilanı ile yani öz değişimiyle ortaya çıkan bir yeniliğin devamı olduğunu belirtir. Oktay, memleketin ve memleket insanının anlatılmasını öngören bu anlayışın henüz tam anlamıyla yerine getirilemediğini de ifade eder. Bu bakış açısıyla toplumsal bir öz değişiminin söz konusu olmadığı şu süreçte gerçek bir yenilikten bahsetmenin de mümkün olamayacağını iddia eder.

Dergide edebî yazıların yanı sıra sinema, ekonomi, teknoloji, siyaset, tıp alanında da birçok telif ve çeviri yazı yer almaktadır. Sinema yazıları Japon sinemasından İtalyan filmciliğine, sinematografinin keşfi ve gelişimi ile romandan sinemaya ilk uyarlamalara kadar geniş bir yelpazeye ulaşmaktadır.

Ekonomi yazıları hem iç ekonomiye hem de ülke dışındaki ekonomik gelişmelere dairdir. Söz konusu yazılarda Türkiye'nin döviz durumu, alınan ekonomik tedbirlerin dışarıdaki yansımaları ve stokçuluğa dair birçok iç meselenin yanı sıra ortak para ile dünya ekonomisinin kurulabilmesi, Avrupa Ekonomik İş Birliği Teşkilatı'nın faydaları, İngiltere'deki işçi sorunları ve Macaristan ile Polonya'daki ekmek üretim sıkıntısı gibi dış meseleler de konu edilmiştir.

Dergide tıp ve sağlık konulu güncel gelişmeleri yansıtan çeşitli yazılar yer almaktadır. Beyin nakli üzerine yapılan güncel çalışma ve deneyler, hipertansiyon tedavisinde kullanılan yeni yöntem ve ilaçlar, bulaşıcı hastalıklara karşı geliştirilen ve geliştirilmekte olan ilaçlar ve aşılar ile Alexander Fleming'in antibiyotiklerin keşfine etkisi burada ele alınan konulardır. Bunun yanı sıra ilaç araştırma maliyetlerinin yüksekliği ve bunun ilaç fiyatlarına zorunlu yansması da ilaç endüstrisi bağlamında dergide kendine yer bulmuş meselelerdendir.

Kendini “aylık siyasi ve edebi dergi” olarak tanımlayan Uyanış, bu doğrultuda, siyasi konulara çokça yer vermiştir. Her sayıda “Ayın Önemi” başlığıyla verilen ve hem dış hem iç siyasete ilişkin gelişmeleri ele alan kısım bunun en belirgin göstergesidir. Ayrıca güncel gelişmelere dair analiz ve değerlendirmelerin yapıldığı çeşitli yazılar da yayımlanmıştır. Türkiye-İrak Paktı, Kıbrıs'taki karışıklık, Paris Antlaşması ile Batı Almanya'nın bağımsızlığı, Fransa'nın Kuzey Afrika'daki müstemlekeci siyaseti, Fas, Tunus ve Cezayir'in Fransa karşısındaki bağımsızlık mücadelesi, Kuzey ve Güney Kore gerilimi bunlara örnek olarak verilebilir.

Diğer yandan atom enerjisinin sanayide kullanımının siyasi, ekonomik ve toplumsal alanda doğuracağı sonuçlar ile atom bombasının muhtemel bir savaşta ortaya çıkaracağı büyük felakete dair birkaç aydının imzaladığı ve atom tehlikesine dikkat çeken bildirin detayları da ele alınan konular arasındadır. Bununla birlikte dikkat çeken bir başka yazı da Prof. Dr. İng. Sait Ali Ankara imzasını taşıyan "Sun'i (Yapma) Yağmurlar"dır. Sait Ali, Yüksek Ziraat Enstitüsünde yürüttüğü suni yağmur oluşturma çalışmalarını ve bunların ziraata faydalarını anlatmaktadır.

Sonuç

Kendini edebî ve siyasi bir dergi olarak tanımlayan Uyanış, Nisan 1955 - Ocak 1956 tarihleri arasında 10 sayı olarak Ankara'da yayımlanır. Dergideki geniş yazar yelpезesiyle dönemin edebî, siyasi, ekonomik ve bilimsel konularını ele alan yazılar neşredilir. Edebî anlamda belirgin bir yayın politikası olmayan dergide, genel olarak, olumlu ve idealize edilmiş karakterlerin ve metinlerin yazın dünyasında var olması gerektiği vurgulanır. Dergi, farklı edebî anlayışlardan yazarlara yer vermekle birlikte siyasi olarak Demokrat Parti yanlısı bir söylemi benimser. Dergide, 1954 yılındaki genel seçimi yüksek bir oy oranıyla kazanan DP'nin politikaları olumlanır ve bunları destekleyen çeviri ya da telif yazılar kaleme alınır.

DP'nin siyasal, ekonomik ve sanatsal anlamda Batı'ya dönük politikalarının bir yansıması olarak dergide Batı yanlısı bir söylem geliştirilerek Batı'yla iyi ilişkiler kurmanın ulusal çıkarlarla da örtüştüğü çeşitli yazılarda ifade edilir. Özellikle bu bağlamda Batılı yayınlardan alınan çeviri yazıların yoğunluğu da dikkat çekmektedir. Yazarlar arasında DP milletvekillerinin ve DP'ye yakınlığıyla bilinen farklı dergi ve gazetelerde yazılar yazan isimlerin bulunması iktidarla Uyanış arasındaki yakınlığı daha belirgin hâle getirmektedir. Dergide yer alan reklamların yoğunluğu da iktidarın bu yayın politikasından memnun olduğuna dair bir gösterge kabul edilebilir.

Tüm bu yönleriyle Uyanış, dönemin siyasi, ekonomik, sosyal ve edebî yapısının daha iyi anlaşılması için önemli bir kaynak niteliğindedir. Dolayısıyla çeşitli alanlardan araştırmacılara veri sunması bakımından derginin açıklamalı dizini hazırlanmış olup çalışmanın sonuna eklenmiştir.

Kaynakça

- Abasıyanık, S. F. (1993). *Sait Faik Bütün Eserleri 8*, İstanbul: Bilgi Yayınevi.
- Aydemir, U. (2021). *Akdes Nimet Kurat (1903-1971): Bir Tarihçinin Portresi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Ankara.
- Bensan, Z. (1955). "Yeni Hariciye Vekili ve Londra Konferansı", *Uyanış*, S. 6, s. 1-4.

- Demir, C. (2019). *Tarık Dursun Kakinç'ın Romanlarında Sosyal Unsurlar*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Ordu.
- İmzasız. (1955a). "Partiler Arasında Yeni Hava", *Uyanış*, S. 1, s. 17.
- İmzasız. (1955b). "Kasım Gülek Döndü", *Uyanış*, S. 2, s. 15-16.
- Ökte, S. K. (2023). "Demokrat Parti Döneminde Basınla İlişkiler Çerçevesinde "Resmi İlan ve Reklam" Uygulamaları (1950-1960)", *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, S. 72, s. 240-277.
- Süreya, C. (1992). *Uzat Saçlarını Frigya*, İstanbul: Yön Yayıncılık.
- Taşer, S. (1955). "Abuzettin Bey", *Uyanış*, S. 5, s. 8.
- Yıldırım, S.; Zeynel, B. K. (Ed.). (2010). *TBMM Albümü (1920-2010) 2. Cilt 1950-1980*, Ankara: TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları.
- Yıldız, N. (1996). "Demokrat Parti İktidarı (1950-1960) ve Basın", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 51(01), s. 481-505.
- Yılmaz Çebini, B. (2019). "Fikret Hakan", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hakan-fikret>. Erişim Tarihi: 01.11.2023.
- Yılmaz, E. (2023). "Demokrat Parti Döneminde (1950-1960) Kültür/Sanat Alanındaki Değişim Süreci", *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 9(60), 2181-2188.

[EK]

Uyanış Dergisi Açıklamalı Dizini

Sayı 1 - Nisan 1955

- Zübeyir Bensan, "İlim ve İftira", (Doç. Dr. Mehmet Köymen'in, Prof. Dr. Akdes Nimet Kurat'ın Türklük aleyhine hisler taşıdığına ilişkin ithamına dair bir eleştiri), s. 3-5.
- Necati Cumalı, "İmbatla Gelen", (Şiir), s. 4.
- Ümit Y. Oğuzcan, "İlk Hürriyet", (Şiir), s. 5.
- Bedri Rahmi Eyüboğlu, "Dilimizin Pası", (Kalabalıklar önünde konuşma becerisi kazanmak hak.) s. 6-7.
- Somerset Maugham, "Genç Yazarlar Üstüne", (Genç yazarların ilgi görmek adına yeni konu bulma kaygısından ziyade en iyi bildiklerini yazmaları gerektiği hak.) s. 8-9.
- Bedii Enüstün, "Esas Hastalık Nerede", (CHP sözcüsünün bütçe görüşmelerinde dile getirdiği bir noktaya dair eleştiri hak.), s. 9.
- Halim Yağcıoğlu, "Eski Çağları Yaşayan", (Şiir), s. 10.
- Suat Taşer, "Özgürlük Sarhoşu", (Orhan Asena'nın Tanrılar ve İnsanlar adlı oyununun uyarlanma ve sahnelenme tekniği hak.), s. 11-13.
- Talip Apaydın, "Kendi Şarkım", (Şiir), s. 13.
- Ahmet Oktay, "Yeni Gerçekler Var Mı", (İlhan Berk'e karşı olarak yazıldığı ve yenilikten bahseden yazarların topluma bakmaksızın yeniliğin sadece özünü ele aldıkları hak.), s. 14-15.
- Çetin A. Özkırım, "İtalyan Filmciliği", (İtalya'da hükümetin neorealist rejisörlere sosyal konuları işlemeleri yönünde yaptığı baskı hak.), s. 15-16.
- Nedret Gürcan, "Yanılgı", (Şiir), s. 16.
- İmzasız, "Ayın Önemi", (CHP'nin Nihat Erim meselesi, Türk-İrak Paketi'nin uluslararası yankıları, Amerika Dışişleri Vekili John Foster'in Formoza ziyareti, Japonya'daki seçimlerin sonucu, Rusya'da yapılan kabine değişikliği hak.), s. 17-18.
- Andre Maurois, "Amerikanın Dış Siyaseti", (Amerika'nın güncel dış siyaseti hak.), s. 18-20.

- William Saroyan, (Çev. Lütfü Menekşe), "Meksikalı", (Hikâye, Meksikalı bir işçi ailesi hak.), s. 21-23.
- Turhan Doyran, "Shakespeare ve Sinema", (Senato Castellani üzerinden Shakespeare'in başarılı sinema uyarlamaları hak.), s. 24-26.
- Nevzat Üstün, "Serçenin Hikâyesi", (Şiir), s. 25.
- François Mauriac, (Çev. Ural Akgün), "Paul Claudel", (Şair Claudel'in ölümü üzerine, onun Tanrı'ya bağlılığı ve imanı hak.), s. 27.
- İmzasız, "Olaylar", (Kültür ve sanat haberleri), s. 28-29.
- Selmi Andak, "Tiyatro", (Haldun Dormen'in rejisörlüğünde kurulan Cep Tiyatrosu adındaki amatör tiyatro grubu hak.), s. 29-30.
- İmzasız, "Sinama", (Canlı Ekmek ve Les Diaboliques adlı filmler hak.), s. 30-31.
- Yaşar Kavgır, "Kitaplar", (Celal Bayar'ın Atatürk'ten Hatıralar, Oktay Rifat'ın Karga ile Tilki, Stefan Zweig'in Bir Kalbin Ölümü, Nevzat Üstün'ün Cüceler Çarşısı, Samim Kocagöz'ün Cihan Şoförü adlı kitapları hak.), s. 31-33.
- İmzasız, "Dergiler", (Varlık'ın Mart sayısı, Yeditepe'nin 80. sayısı, 3. sayısı yayımlanan Şimdilik ve Yeni Ufuklar dergisinde eleştiri üzerine bir yazı hak.), s. 33-34.

Sayı 2 - Mayıs 1955

- Nermin Abadan, "Türkiye'nin Turizm Davası", (Turizmi geliştirmek için öncelikle iç turizmi canlandırarak yatırım ve çalışmaların yapılması gerektiği hak.), s. 1-2.
- Refet A. Kocabekir, "Anlamlı Şiir", (Şiir), s. 2.
- Andre Maurois, "Okumaya Dair", (Sinema ve tiyatronun taşıdığı öneme rağmen kitabın yerini tutamayacağı hak.), s. 3-4.
- Güner Sümer, "Son", (Şiir), s. 4.
- İmzasız, (Çev. Ali İrfan Hızal), "Alexander Fleming", (Fleming'in antibiyotiklerin keşfine etkisi hak.), s. 5-7.
- Suat Taşer, "Şinanay Havası Eski Zamandan Kalma Yahut Bir Burunun Aşkı", (Şiir), s. 6-7.
- Cemal Yıldırım, "Bernard Shaw", (Shaw'ın yaşamı ve sanat anlayışı hak.), s. 8-9.
- A. Faruk Kakıncı, "Davet", (Şiir), s. 9.
- Adviye Fenik, "Palyaço", (Gösteri yaparken düşen bir palyaçonun numara yaptığı sanılarak gülünmesi, öldüğü anlaşıldığında ise öylece bırakılıp gösterinin kalanının izlenmesi hak.), s. 10.
- Halûk Nihat Pepeyi, "Uyku ve Ölüm", (Uyku ve ölüm arasındaki yakınlık hak.), s. 10.
- Robert Schneider, "Atom Devrinde Kudret ve Hürriyet", (Atom enerjisinin sanayide kullanımının siyasi, ekonomik ve toplumsal alanda doğuracağı sonuçlara dair Neue Zeitung gazetesindeki değerlendirmeler hak.), s. 11-13.
- Rabindranath Tagore, (Çev. Tarık Dursun K.), "Çağrı", (Şiir), s. 13.
- İsmet Yalazkan, "Birinciler", (Şiir), s. 14.
- İmzasız, "Ayın Önemi", (Kasım Gülek'in partiler arasındaki yeni düzene dair görüşleri, M. Fuat Köprülü'nün hariciye vekillikinden devlet vekilliğine alınmasına tepki, Halkçı gazetesinin başyazarı H. Cahit Yalçın'ın başbakanın affıyla serbest bırakılması, Kıbrıs meselesi, Churchill'in başbakanlıktan çekilmesi, Japonya'daki iktidar değişikliğinin ardından Amerika ile bozulmaya başlayan ilişkiler hak.), s. 15-16.
- Paul Struye, "Arap Âleminde Kaynaşma", (Türkiye-Irak Pakti'nin Arap devletler arasındaki yakınlaşmaya etkisi hak.), s. 16-18

- Ümit Y. Oğuzcan, "İnsanca", (Şiir), s. 18.
- İmzasız, "Delilik ve Dehâ", (Yazar, düşünür ve devlet adamlarının ilhama dayanan dehaları ve deliliğe varan alışkanlıkları hak.), s. 19-20.
- Ahmet Albay, "Onikinci Gece", (Shakespeare'nin On İkinci Gece adlı tiyatro eserinin kaynağı ve özgün yönleri ile Cüneyt Gökçer tarafından sahneye konulan biçimi hak.), s. 20-22.
- Yahya Bozbeiroğlu, "Yalnız Adam", (Şiir), s. 21.
- Sait Faik, "Sevgiliye Mektup", (Hikâye) , s. 23-25.
- Abdullah Rıza Ergüven, "Yalnızlar", (Şiir), s. 24.
- Bedri Rahmi Eyüboğlu, "Sait Faik", (Sait Faik'in yaşamının ve kişiliğinin hikâye ve yazılarında ortaya koyduğu söylemlerle örtüştüğü hak.), s. 25.
- İmzasız, "Cür'etli Bir Teşebbüs", (Beyin nakli üzerine yapılan güncel çalışma ve deneyler hak.), s. 26.
- İmzasız, "Olaylar", (Kültür ve sanat haberleri), s. 27.
- İmzasız, "Müzik", (Leyla Gencer konseri, İÜTB'nin Fen Fakültesi'nde verdiği konser, İstanbul Şehir Korosu etkinliği, Adnan Saygun'un Schiller'in Kabri adlı operası, Franz Lehár'ın Tebessümler Diyarı Opereti hak.), s. 27-28.
- İmzasız, "Tiyatro", (Emmanuel Robles'in Bir Ümit İçin adlı oyunu, Tiyatro Derneği'nde Ziya Metin tarafından oluşturulan Okuma Tiyatrosu hak.), s. 28-29.
- İmzasız, "Resim", (Ferruh Başağa'nın, Leyla Gamsız'ın, Nurullah Berk Atölyesi öğrencilerinin ve Sabih Gözen Atölyesi öğrencilerinin sergileri hak.), s. 29.
- Muzaffer A. Esin, "Sinema", (John Ford'un The Quiet Man ve Mogambo, Carmine Gallone'nin Cavalleria Rusticana, Henry King'in Klimanjaro'nun Karları adlı filmleri hak.), s. 29-31.
- Yaşar Kavdır, "Kitaplar", (Yaşar Kemal'in Teneke, İlhan Berk'in Köroğlu, Sait Faik'in Tüneldeki Çocuk, Ö. F. Toprak'ın Dağda Ateş Yakanlar adlı kitapları hak.), s. 31.
- Lütfü Bağış, "Dergiler", (Yenilik dergisinde yayımlanan Aydın'ın Sorumluluğu başlıklı yazı ile İstanbul dergisindeki şiirlerin yenilikçi olmadığı ve Mehmet Kaplan'ın ortak üslup konusundaki görüşleri hak.), s. 32.

Sayı 3 - Haziran 1955

- François Perroux, "Dünya Parası ve Şartları", (Dünya ekonomisinin kurulabilmesinin koşulları hak.), s. 1-2.
- Ümit Y. Oğuzcan, "Merhamet", (Şiir), s. 2.
- Ümit Y. Oğuzcan, "Kerem", (Şiir), s. 2.
- Cemal Yıldırım, "İlim ve Sanat", (Tarihin her döneminde ilim ve sanatın birlikte gelişim gösterdiği, birinin diğerine engel olmadığı ve bunun toplumsal zekâ ve kültür birliği içinde gerçekleştirilebileceği hak.), s. 3-4.
- Aytaç Edgü, "Oynamak İçin", (Şiir), s. 4.
- Kemal Aydın, "Remarque Serüveni", (Savaş karşıtı Erich Maria Remarque'ın romanlarının kaynağı ve roman sanatı hak.), s. 5-6.
- Cemil Eren, "Devlet Resim ve Heykel Sergisi", (16'ncısı düzenlenen Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde ürünleriyle yer alan sanatçılar ve eserleri hak.), s. 6-7.
- Doğan Nadi, "Ümid Dünyası", (Sürekli konuşulan fakat bir şey yapılmayan cezaevlerinin ıslahı hak.), s. 7.
- İlhan Geçer, "Tenkid Üzerine", (Sanatçının kişiliğinden sıyrılarak metne bakabilecek kültürlü, bilgili ve öğrenmeye açık eleştirmenlerin yetiştirilmesi gerektiği hak.), s. 8.

- İmzasız, "Amerikada Aile Konserleri", (Seattle Senfoni Orkestrası'nın şehrin dış mahallelerinde yaşayan halka senfoni dinletmek için uyguladığı yöntem hak.), s. 9.
- Halim Yağcıoğlu, "Cevriye ve İnzibat Üstüne Tekerleme", (Şiir), s. 10.
- Güner Sümer, "Jezabel", (Sanat Severler Kulübü'nde kurulan oda tiyatrosunun sergilediği Jezabel oyunu ve oyuncuların performansı hak.), s. 11-12.
- Elizabeth Barker, "Kıbrısta Karışıklığa Sebebiyet Verenler", (Kıbrıs'taki sükûnete ve İngiliz hükümetine karşı Yunanistan merkezli yürütülen girişimler hak.), s. 12-14.
- Şahinkaya Dil, "Yeşeren Toprak", (Şiir), s. 14.
- İmzasız, "Ayın Önemi", (Menderes'in Yugoslavya seyahati, Alman İktisadi Teşkilatı Başkanı Prof. Friedensburg'un Türkiye'nin iktisadi ve endüstri kalkınması üzerine hazırladığı rapor, Paris Antlaşması ile Batı Almanya'nın bağımsızlığı, Fransa'nın Kuzey Afrika'daki müstemlekecilik siyaseti, Hindistan Başbakanı Nehru'nun komünizm övgüsü hak.), s. 15-16.
- Zeyyad Selimoğlu, "İki İntihar", (Nazi Almanya'sının önde gelen isimlerinden Rudolf Hess ve Hollywood'un meşhur isimlerinden Susan Hayward'ın intiharları hak.), s. 16-17.
- Rabindranath Tagore, (Çev. Tarık Dursun K.), "Gittin", (Şiir), s. 17.
- Erich Maria Remarque, "Ardıç Kuşu", (Yazarın Hayat Kıvılcımı adlı romanından), s. 18-21.
- M. Sunullah Arısoy, "Bir", (Şiir), s. 18.
- İmzasız, "Bademcikler ve Çocuk Felci", (Bademcikleri alınmış çocukların daha fazla oranda çocuk felcine yakalandıkları hak.), s. 21-22.
- Ergun Sav, "Gene Fagotlar Başladı", (Hikâye), s. 22-23.
- Yahya Bozbeiroğlu, "Çile Bilmek Çilesini Bozkırım", (Şiir), s. 23.
- İmzasız, "Olaylar", (İtalya'da çalışan bariton Orhan Günek'in yurda dönüşü, Pulitzer Edebiyat Ödülü, Elia Kazan'ın Türkiye gezisi, Sir Malcolm Sargent'e hediye edilen altından plak, Monaco Armağanı, Sait Faik Armağanı hak.), s. 24.
- Muzaffer A. Esin, "Sinema", (O. Henry'nin en beğenilen 5 eserinin filme aktarılması, Alberto Lattuada'nın Fahişeler Pansiyonu adlı filmi, Orhan Dilmen'in Son Baskın filmi hak.), s. 24-26.
- İmzasız, "Tiyatro", (İzmir Şehir Tiyatrosu'nun kuruluşu, Milli Türk Talebe Birliği'nin organize ettiği bale ve opera gösterileri, İstanbul Dram Tiyatrosu'nda sergilenen Hile ve Sevgi oyunu hak.), s. 26.
- İmzasız, "Resim", (Rübens'in keşfedilen yeni bir tablosu, Meral Nuray ve Asena Dora'nın resim-şiir sergisi, Sinan Bıçakçıoğlu'nun karikatür sergisi, Numan Pura'nın resim sergisi hak.), s. 26.
- İmzasız, "Müzik", (Suna Kan konseri, Feyha Talay'ın Fransız Besteci Saint Saens konulu konferansı hak.), s. 27.
- Lütfü Bağış, "Dergiler", (Şairler Yaprığı dergisinin 13. sayısı, Varlık dergisinin Mayıs sayısı ve Son Mavi'nin yeni sayısı hak.), s. 27-29.
- Yaşar Kavdır, "Kitaplar", (Falih Rıfkı Atay'ın Atatürk'ün Bana Anlattıkları, Ümir Yaşar Oğuzcan'ın Dillere Destan ve Dolmuş şiir kitapları, Nahit Ulvi Akgün'ün Birisi adlı şiir kitabı, Franz Kafka'nın Ceza Sömürgesi adlı eserinin Varlık yayınlarından çıkan çevirisi hak.), s. 29-30.
- İmzasız, "İlan", (Uyanış'a abone olanlara A. Faruk Kakıncı'nın Gece Yarısı adlı şiir kitabının hediye edileceği hak.), s. 30.

Sayı 4 - Temmuz 1955

- İmzasız, "Türkiye'nin Döviz Durumu", (Türkiye'nin döviz girdisinin az olmasından dolayı yaşadığı iktisadi sıkıntı ve DP hükümetinin bu sıkıntının üstesinden gelebileceği hak.), s. 1-3.
- E. G. Benito, "Resimde Yeni Olmak", (Yeni resim anlayışının temel özelliğinin bitmemişlik, yarım kalmışlık olduğu ve bir ilerleme değil geriye gitme olduğu hak.), s. 3-4.
- Semih Silistre, "Tennessee Williams", (Pulitzer Ödülü'nü kazanan Tennessee Williams'ın oyunlarına kaynaklık eden çocukluğu ve ilk gençliği hak.), s. 5-6.
- Yaşar Nabi, "San'at Ne İçindir", (Yaşar Nabi'nin Tercüman gazetesinde çıkan, sanatın işlevi üzerine basmakalıp tartışmaların anlamsızlığı hakkındaki yazısı), s. 6-7.
- Mehmet Bertan, "Bir Bilinmiyenli", (Şiir), s. 7.
- Prof. Dr. İng. Sait Ali Ankara, "Sun'i (Yapma) Yağmurlar", (Yazarın Yüksek Ziraat Enstitüsünde yürüttüğü suni yağmur oluşturma çalışmaları ve bunların ziraata faydaları hak.), s. 8-10.
- Masayoshi Iwabutchi, "1954 Yılında Japon Filmciliği", (Japon sinema sektöründe ön plana çıkan eğilimler ve filmler hak.), s. 10-11.
- İmzasız, "Sahte Tablo Ticareti", (Avrupa'da meydana gelen tablo taklitçiliği, sahte tablo satışı, kanuni boşluk ve Ressam Utrillo'nun başından geçen bir sahtecilik olayı hak.), s. 11-12.
- İsmet Yalazkan, "Doğu Üniversite'sine Selam", 13, (Şiir), s. 13.
- İmzasız, "Hipertansiyon Artık Önemli Değildir", (Hipertansiyon tedavisinde kullanılan yeni yöntemler ve ilaçlar hak.), s. 14-15.
- İmzasız, "Ayın Önemi", (Amerika'ya sunulan kredi talebinin reddi, DP ve CHP arasında oluşan gerilim, İstanbul'da Hilton Otel'in açılışı, Rusya'daki Kruşçev hükümetinin Batı'ya dönük yeni politikası, Gazze'de yaşanan sorunlar, Arjantin Devlet Başkanı Genral Peron'u devirme girişimi, Kıbrıs'ta yaşanan olaylar ve İngiltere'nin üzerine düşeni yapmaması hak.), s. 16-18.
- Refet A. Kocabekir, "Yarın Diye Bir Şey Vardır", (Şiir), s. 18.
- İmzasız, "Dans", (Einstein'ın modern dansı beğenmeyişi ve gayriahlaki buluşu hak.), s. 18.
- Ahmet Albay, "Volpone", (Küçük Tiyatro'da sahnelenen Ben Jonson'un Volpone oyunu hak.), s. 19-21.
- Ümit Y. Oğuzcan, "Ölümsüz", (Şiir), s. 20.
- İmzasız, "Olaylar", (1955 Fransız büyük edebiyat armağanını Jean Schlumberger'in kazanması, Yıldız V. Moran'ın fotoğraf sergisi, Leylâ Gencer'in Avrupa turnesi, Unesco Türkiye Millî Komisyonu toplantısı hak.), s. 23-24.
- İmzasız, "Resim", (Hayriye Zincirkıran'ın öğrencilerinin eserlerinden oluşan resim-elişi sergisi, Lerzan Bengisu'nun tahta oyma ve yontma eserleri sergisi, Muammer Karaca Tiyatrosu'nun salonlarından birini sanat galerisine çevirmesi hak.), s. 24.
- İmzasız, "Tiyatro", (İstanbul Üniversitesi Gençlik Tiyatrosu'nun Ankara'da şube açma çalışması, İstanbul Şehir Tiyatrosu'nun Gülhane Parkı'ndaki temsilleri, Şehir Tiyatrosu'nun yurt içi turnesi hak.), s. 24-25.
- İmzasız, "Müzik", (İspanya'da eğitim alan Piyanist Yüksel Koptagel'in Milli Kütüphane salonundaki resitali, Şehir Korosu'nun İtalya'da yapılacak müzik festivaline gidişinin döviz yetersizliği nedeniyle iptali, Erdoğan Çaplı'nın müziğe dair temaslarda bulunmak için Almanya'ya gidişi, Konservatuar diploma konkuruna katılan sanatçıların konseri hak.), s. 25-26.
- Yaşar Kavdır, "Kitaplar", (Falih Rıfkı Atay'ın seçme yazılarından oluşan Çile adlı eseri, Adnan Ardağ'ın Şarkıların Vatani Kalplere şiiir kitabı, Jean Paul Sartre'ın İş İştten Geçti romanı,

Erich Maria Remarque'nin *Aşk ve Ölüm* adlı romanı, Dinçer Sümer'in *Güne Bakan* adlı şiir kitabı hak.), s. 26-28.

Lütfü Bağış, "Dergiler", (Çağılı'nın Haziran sayısı, Kaynak dergisinde Ahmet Köksal'ın "Dolaba Köyünden Hasan oğlu Ali'nin Türküsü" adlı şiiri ve Sami N. Özerdim'in Atatürk'e dair yazısı, Şimdilik dergisinde Tevfik Akdağ'ın Türk aydınının yokluğuna dair yazısı ve Cemal Süreya'nın "Şu da Var" şiiri, Varlık'ın Haziran sayısında Hasan F. Erginol'un aydınların korkaklığına dair yazısı hak.), s. 28-30.

İmzasız, "Terbiye Meselesi", (Don Camillo filminin kahramanı Fernandel'in başından geçen bir hadise hak.), s. 30.

Sayı 5 - Ağustos 1955

Zübeyir Bensan, "Kriz Var", (İktidarın ve muhalefetin son dönemde ülke içinde yaşanan siyasi krizdeki payı hak.), s. 1-4.

Marguerite Provence, (Çev. Zinnur Metigil), "Bana 'Hayır' Demiyeceksin", (Şiir), s. 4.

Güner Sümer, "Oyun Bitti", (Devlet Tiyatrosu'nda sahnelenen Volpone ve Othello oyunları ile Çığır Sahne'nin sergilediği Hep Çocuk Kalacağız adlı oyun hak.), s. 5-7.

İmzasız, "Sevindirici Facia", (Bir intihar haberinin düşündürdüğü insani değerler hak.), s. 7.

Suat Taşer, "Abuzettin Bey", (Şiir), s. 8.

İmzasız, "Birleşmiş Milletlerin Onuncu Yılı", (Birleşmiş Milletler anayasasının hazırlanmasında görev alan İngiliz delege Charles Webster'in BM'nin onuncu yılı başlığıyla kaleme aldığı yazı), s.9-10

İmzasız, "Sinema Serüveni", (Sinemanın başlangıcı ve sinema tekniğinin gelişim süreci hak.), s. 11-12.

Nâzım Kemal, "Bizde Tenkid", (Eleştirmenin, yalnızca objektif ve biçimsel tenkit anlayışına yaslanan geleneksel eleştirmenlerin aksine, bunlar kadar sanatçının sezgisine ve eserin muhtevasına da odaklanarak eseri çoğaltması, genişletmesi gerektiği hak.), s. 12-13.

Doğan Nadi, "İnada İnad", (Din adına ve din uğruna işlenen ahlaksız ve hukuksuz davranışlar hak.), s. 13.

M. Sunullah Arısoy, "Hasta", (Şiir), s. 14.

İmzasız, "Tıp Köşeyi Dönüyor", (Bulaşıcı hastalıklara karşı geliştirilen ve geliştirilmekte olan ilaçlar ve aşılardan hak.), s. 15-16.

Sabih Şendil, "Lâdes", (Şiir), s. 16.

M. Hasan Göksu, "Rezil Dünya", (Faik Baysal'ın *Rezil Dünya* adlı romanı hak.), s. 17-18.

Muzaffer Buyrukçu, "Tek Ayak Üstünde Yaşayan Biri", (Hikâye), s. 19-23.

R. Tagore, (Çev. Tarık Dursun K.), "Utaniyorum", (Şiir), s. 21.

A. Faruk Kakinç, "Sabah Rüzgârı", (Şiir), s. 24

Ernest Hemingway, (Çev. Adnan Atillâ), "Savaşın Önce", (Hikâye), s. 25-26.

İmzasız, "Olaylar", (Shakespeare'in Arapçaya çevirisi, Emile Zola'nın *Therese Raquin* adlı eserinin sinemaya uyarlanması, Hüseyin Rahmi'nin *Mürebbiye* romanının sinemaya uyarlanması, Charli Chaplin'in *İyi Kral* adıyla çekeceği film, Sadi Samra'nın *Adana*'daki şiir sergisi hak.), s. 26-27.

İmzasız, "Müzik", (Devlet Operası sanatçılarının Fikret Kuntay başkanlığında Münich Müzik Festivali'ne katılımı, meşhur Tenor Benjamino Gigli'nin hastalanması, Tanınmış Türk kemancılar *Darvaş*'ın turnede gördüğü ilgi, Paul Hindemith ve Igor Stravinsky'nin *Jean Sibelius Mükafatı*'nı kazanması hak.), s. 27-28.

- İmzasız, "Resim", (Çamlıca Kız Lisesi ve Güzel Sanatlar Akademisinin yıl sonu sergileri, Ressam ve Heykeltraş Semiramis Zorlu'nun Paris'teki sergisi, Roma'da Türk resim ve heykel sergisinin açılması hak.), s. 28.
- İmzasız, "Tiyatro", (Ankara Devlet Tiyatrosu'nun ve Karaca Tiyatrosu'nun oyun programları, Paris'te Milletler arası bir tiyatro kurulması, Picasso'nun Kuyruğu Kısıtılan Arzu oyununun ahlaka aykırı olduğu için Hollanda makamlarınca yasaklanması, Orhan Erçin'in Vodvil Tiyatrosu kurması, Dünya Gençlik Tiyatroları Festivali, Haldun Dormen'in yeni bir tiyatro kurma girişimi hak.), s. 28-29.
- Yaşar Kavdır, "Kitaplar", (Necati Cumalı'nın İmbatla Gelen adlı şiir kitabı, Francis Carco'nun Tahsin Yücel tarafından çevrilen Geçmiş Günler adlı romanı, Ernest Hemingway'in Mehmet Fuat tarafından çevrilen Denizin Değiştirdiği adlı kitabı hak.), s. 29-30.
- İmzasız, "Suat Taşer'in Eserlerinden Bazıları", (Suat Taşer'in bazı eserlerinin listesi), s. 31.

Sayı 6 - Eylül 1955

- Zübeyir Bense, "Yeni Hariciye Vekili ve Londra Konferansı", (Hariciye vekilliğinden Mehmet Fuat Köprülü'nün alınarak yerine hariciye kökenli Fatin Rüştü Zorlu'nun getirilmesinin nedenleri ve faydaları hak.), s. 1-4.
- Ümit Y. Oğuzcan, "Aşkımızın Son Çarşambası", (Şiir), s. 3.
- Ümit Y. Oğuzcan, "Roman", (Şiir), s. 3.
- İsmet Yalazkan, "Bibim Oğluna Mektuplar", (Şiir), s. 4.
- Henry Bordeaux, (Özetleyen: Muzaffer A. Esin), "Sinema'nın Geleceği Üzerine", (Yeni bir sanat olarak ortaya çıkan sinema ve bunun gelişmesini sağlayacak iki önemli unsur olarak senaryo yazarlığının geliştirilmesi ve nitelikli konu seçiminin doğru yapılması hak.), s. 5-6.
- Yahya Bozbekiroğlu, "Karşılama", (Şiir), s. 6.
- Santiago Nadal, "Atom Devrinde Zihniyet Değişikliği", (Atom bombasının muhtemel bir savaşta ortaya çıkaracağı büyük felakete dair Bernard Russel ve Albert Einstein gibi birkaç düşünürün imzaladığı, atom tehlikesine dikkat çeken ve bundan korunmak için savaştan kaçınmak gerektiğini savunan bildiri hak.), s. 7.
- Barley Alison, "İki Heykeltarşın Hikâyesi", (Sovyet Devleti'nin, yurda dönen sanatçılara resmî ideolojiye uymaları hâlinde alan tanınması aksi takdirde onları yok sayıp engellemesinin Kononkov ve Ezrya adlı iki heykeltraş üzerinden anlatılması hak.)
- İmzasız, "Aynı Kâğıt", 9, (Ahmet Rasim'e dair bir anekdot), s. 8-9.
- W. Rees Mogg, "Ekonomik İşbirliği", (Avrupa Ekonomik İş Birliği Teşkilatı'nın kuruluşu ve Marshall Yardımı, liberal ekonomiye geçiş ve iyi komşuluk ilişkileri bağlamında üye devletlere kazandırdıkları hak.), s. 10-11.
- İbrahim Minnetoğlu, "Gülbeyaz", (Şiir), s. 12.
- Bertold Brecht, "Tiyatroda Mesafenin Tesiri", (Aktörün tiyatro sahnesinde izleyiciye oyun gerçekten yaşanmış hissi verme gayreti ile değil de onun bir temsil olduğunu sezdirerek oynaması gerektiği hak.), s. 13-14.
- İmzasız, "Thomas Mann", (Mann'ın ölümü üzerine hayatı, romanları ve fikir dünyasının kaynakları hak.), s. 15-16.
- Giovanni Guareschi, (Çev. O Akkayalı), "Mucize", (Giovanni Guareschi'nin Don Camillo adlı eseri hakkında kısa ve genel bir bilgi ile eserden bir bölüm), s. 17-20.

- Asaf Yalçın, "İngiltere'de Kollektif Emniyetsizlik", (İşçilerin işten çıkarılma endişesi ve sendikaların bu noktada ortaya koydukları tepkiler ve işten çıkarmalar karşısında beraber hareket edilerek grev yapılması hak.), s. 20-22.
- İmzasız, "Hangisi Müstehcen?", (Henry Miller'la okuru arasında geçen konuşmaya dair bir anekdot), s. 22.
- Şahinkaya Dil, "Yedinci Tablo", (Şiir), s. 23.
- Ömer Atılâ S., "Acılı", (Hikâye), s. 24.
- İmzasız, "Olaylar", (Bernard Shaw'ın Binbaşı Barbara adlı eserinin filme alınması, Tennessee Williams'ın Pulitzer Ödülü'nü hibe etmesi, Roman Büyük Mimari Ödülü'nün M. Ngo Trit'e verilmesi hak.), s. 25.
- İmzasız, "Resim", (Picasso, Renoir sergileri ve Çinli çocukların eserlerinin Beyoğlu Olgunlaşma Enstitüsünde sergilenmesi, Füreyya Kılıç'ın Cannes Uluslararası Seramik Sergisi'nde gümüş madalya kazanması hak.), s. 25-26.
- İmzasız, "Müzik", (Demirhan Altuğ'un önderliğinde kurulan Yaylı Sazlar Orkestrası, Fransa'nın Besançon şehrinde yapılacak uluslararası genç orkestra şefleri yarışması, Lizbon'da yapılacak uluslararası konkura Gül Sadak'ın iştiraki hak.), s. 26.
- İmzasız, "Tiyatro", (Haldun Dormen'in kurduğu tiyatronun çalışmalarına başlaması ve radyofonik piyes yarışması hak.), s. 26-27.

Sayı 7 - Ekim 1955

- Zübeyir Bense, "Gerçekleri Görelim", (Türklerin bugün dünya konjonktüründe yalnız kalma sebebinin, tarih boyunca fethettikleri yerlere kültürel ve dilsel asimilasyon uygulamaları olduğu hak.), s. 1-3.
- Nahit Ulvi Akgün, "Tedirgin Adam", (Şiir),⁷ s. 3.
- İmzasız, "İktisadi Meselelerimiz", (Financial Times'ta yayımlanan ve Türk hükümetinin aldığı ekonomik tedbirleri yerinde gören bir yazı.), s. 4-5.
- Ümit Y. Oğuzcan, "Bıyık", (Şiir), s. 4.
- İmzasız, "Küçük Şeyler", (Amerika'da bakkallar kralının, oğlunun Picasso aleyhine yazdığı makalenin yayımlanması için 80 bin dolar ödemesi, Sacha Guitry'in yazdığı ve dünyanın en pahalısı kabul edilen kitabın 50 bin lira olması, Andre Gide'nin bulunamadığı için değeri küçük bir servete ulaşan İsabella hikâyesi, Thomas Mann'ın 50 yıl önce yazdığı Fiorenza piyesinin sahnelenmesini istemesi hak.), s. 5.
- M. Hasan Göksu, "Şiirler Üzerinde Çeşitleme", (Ünlü şairlerin tekrara düştükleri, şekil ve biçim özenine kaydıkları ve yeni şairlerin tüm acemilikleri ile şiir söyleme gayretinde oldukları ile Coşkun Zengin, Ercüment Uçarı, Feridun Metin adlı şairlere dair değerlendirmesi hak.), s. 6-8.
- Şahinkaya Dil, "Yeşeren Aydınlık", (Şiir), s. 9.
- B.M., "Radyo ve Terbiye", (Radyonun okul öncesi, okul dönemi çocukları ile yetişkinlerin eğitiminde kullanılması ve öğretmenlerin eğitimi ile öğretmenliğe intibakları konusunda Amerika'da yapılan çalışmalar hak.), s. 10-12.
- Ahmet Oktay, "Notlar", (Kötümserliği ve umutsuzluğu okura empoze eden Haldun Taner, Oktay Akbal gibi yazarların aksine okura umudu ve gayesi olan yaşam fikrini sunan iyimser yazarların beklendiği hak.), s. 13-14.
- Teoman Sarıkâhya, "Köpek Balıkları", (Şiir), s. 14.

⁷ Sonraki sayının 31. sayfasında şiirin ilk mısrasının çıkmadığına dair bir özür ve düzeltme metni var.

- Erdem Alakant, "Kuzey Afrika Meselesi", (Fas, Tunus ve Cezayir'in bağımsızlık düşüncesiyle Fransa'ya karşı ayaklanmaları ve Fransa'nın bu devletlerin bağımsızlığını kabul etmesi gerektiği hak.), s. 15-16.
- M. Sunullah Arısoy, "Cahit Sıtkı İçin İkinci Çağrı", (Yatağa mahkûm hâle gelen Cahit Sıtkı'nın tedavisine destek vermeleri için derneklere, sanat çevrelerine ve hükümete yapılan bir çağrı hak.), s. 17-18.
- Oben Güney, "Mi-ni-çu'ya", (Şiir), s. 18.
- Carlos Boulosan, (Çev. Taruk Dursun K.), "Yalnız Gece", (Carlos Boulosan'ın Babamın İşleri kitabına dair kısa bilgiler ve bu kitapta yer alan Yalnız Gece adlı hikâye.), s. 19-22.
- Abdullah Rıza Ergüven, "Yalnızlar", (Şiir), s. 22.
- Erdoğan Tokmakçıoğlu, "Son Üstün", (Hikâye), s. 23-25.
- Yahya Bozbeiroğlu, "Bir Eski Plâktı Anlatıyordun", (Şiir), s. 25.
- Nedret Gürcan, "Ben Her Gece Sizi Suluyorum", (Şiir), s. 26.
- Anatole France, (Çev. Z. B.), "Aşkın Bedeli", (Hikâye), s. 27-28.
- Kemal Mutiş, "Küçük Bir Kıza Fantezi", (Şiir), s. 28.
- T. Uyar, "Gereksiz Bir Yazar", (Roland Dorgeles'in Güzel Kadın Meyhanesi adlı hikâye kitabı hak.), s. 29.
- Y. Gruda, "Hacivatın İşleri", (Salah Birsal'in Hacivat'ın İşleri adlı şiir kitabı hak.), s. 29-31.
- Selim Eren, "Viba", (Şiir), s. 30.
- Yaşar Kavdır, "Boş Çabalar İçinde", (John Steinbeck'in Macera Yolcuları adlı romanı hak.), s. 31.
- Güner Sümer, "Sabah Yıldızı", (Şiir), s. 34.

Sayı 8 - Kasım 1955

- Zübeyir Bensen, "Muhtekirlere Ölüm Cezası", (İktisadi vurgunculuğa ve stokçuluğa idam cezası verilmesi gerektiğine ilişkin görüşün yanlışlığı hak.), s. 1-3.
- Şahinkaya Dil, "Atatürk İçin", (Şiir), s. 3.
- Falih Rıfki Atay, "Devrimci Atatürk", (Harf inkılâbının nasıl gerçekleştirildiğine ilişkin Falih Rıfki Atay'ın bir anısı), s. 4-5.
- İlhan Geçer, "Yitik", (Şiir), s. 5.
- M. Sunullah Arısoy, "Sumru'ya İlk Şiir", (Şiir), s. 6.
- Güner Sümer, "Perdeler Açıldı", (Devlet Tiyatrosu'nda sahnelenen Namık Kemal'in Akif Bey ve Büyük Tiyatro'da sahnelenen Selahattin Batu'nun Oğuz Ata oyunları hak.), s. 7-8.
- R. Tagore, (Çev. Tarık Dursun K.), "Aşk Konusunda Şiir", (Şiir), s. 8.
- İmzasız, "Ümit Y. Oğuzcan'la Bir Konuşma", (Oğuzcan'ın Aşkımızın Son Çarşambası adlı son şiir kitabı üzerine bir söyleşi.), s. 9-10.
- Ümit Y. Oğuzcan, "Adam", (Şiir), s. 9.
- Erdil Özkan, "O Gidiş Gidişindi", (Şiir), s. 10.
- Barbara Vereker, "Ekmek-Davası", (Komünist rejimin hâkim olduğu Macaristan ve Polonya'da basına yansıyan hâliyle ekmek fırınlarındaki üretim sıkıntısı ve hijyen sorunu hak.), s. 11-12.
- İmzasız, "Tuhurber'e Göre", (Anekdote), s. 12.
- Osman Numan Baranus, "Murat Rengi", (Şiir), s. 13.

- Özdemir Nutku, "Çağdaş Edebiyatın Değişim Gücü ve Edebiyatta 'Acceleration'", (Edebiyattaki değişim hızının toplumsal, ekonomik ve psikolojik değişim hızına bağlı olarak arttığı ve bunun tarihsel örnekleri hak.), s. 14-17.
- İmzasız, "Beyin", (Anekdote), s. 15.
- İmzasız, "De Sica Olmasaymış...", (Anekdote), s. 16.
- Kâmran S. Yüce, "Üçgen", (Şiir), s. 16.
- Halis Topçu, "Şimdi", (Şiir), s. 17.
- Trevor Williams, "İnsanlığın Sağlığı Uğrunda", (İlaç araştırma maliyetlerinin yüksekliği ve bunun ilaç fiyatlarına zorunlu yansımaları hak.), s. 18-19.
- Yaşar Güngör, "Evrin", (Şiir), s. 18.
- İmzasız, "Mukayese", (Anekdote), s. 19.
- Şahap Arat, "Yaşamak Serüveni Üstüne Söylenmiş Şiirler", (Şiir), s. 20-21.
- Muzaffer A. Esin, "Roman-Sinema", (Sinematografin keşfi ve romandan sinemaya yapılan ilk uyarlamalar ile aktarım esnasında seyircinin talebine göre romanların ana yapısının değiştirilmesinin nitelikli izleyicide oluşturduğu rahatsızlık ve başarının, yazarın istediği havayı ve yaratıcılığı verebilmek olduğu hak.), s. 22-24.
- F. R. Atay, "Atatürk'ün Büyüklüğü", (Anekdote), s. 23.
- İmzasız, "Röl", (Anekdote), s. 24.
- Erskin Caldwell, (Çev. Adnan Atilla), "Öldürmek", (George Caldwell'in yazarlığı ve ilk roman denemesi Poor Fool'dan bir bölüm.), s. 25-28.
- Güney Dinç, "20. Yıl", (Şiir), s. 27.
- Turhan Dökmeci, "Ha-ha-ha Hi-hi-hi", (Şiir), s. 28.
- Ergun Tosun, "Gide'nin Denemeleri", (Andre Gide'nin Denemeler adlı kitabının Suut Kemal Yetkin tarafından yapılan çevirisi hak.), s. 28.
- T. Uyar, "Köy Konusu", (Mehmet Başaran'ın köy konulu yazılardan oluşan Çarığımı Yitirdiğim Tarla adlı kitabı hak.), s. 29-30.
- İsmet Ercan, "İpin Ucu", (İhsan Şimşek'in aynı adlı ilk hikâye kitabı hak.), s. 30-31.
- Mehmet Bertan, "Mustafa Kemal ve Göktaş", (Şiir), s. 34.

Sayı 9 - Aralık 1955

- Zübeyir Bensen, "Basın Hürriyeti", (Basın hürriyetinin önemi ve çıkarılmak istenen basın suçlarıyla ilgili yasaların buna fayda sağlayacağı hak.), s. 1-2.
- Seyfettin Turhan, "Anadolunun Dili", (Türk El Sanatları Derneği'nin Yenişehir'de Adil Han'daki sergisi hak.), s. 3-4.
- Refet A. Kocabekir, "Dertleşme", (Şiir), s. 4.
- Özdemir Nutku, "Şairin Çevresindeki İnsan", (Şairin görevinin insana umut ışığı sunmak ve onu bir amaca yönlendirmek olduğu hak.), s. 5-6.
- İmzasız, "Eski Bir Film Yıldızının Tenkidi", (Anekdote), s. 6.
- Edwin Arlington Robinson, (Çev. Özdemir Nutku-Tarik Dursun K.), "Luke Havergal", (Şiir), s. 7.
- Julius Could, "Komünizm Altında Menajerlik", (Komünizmin hâkim olduğu Çekoslovakya ve Macaristan gibi uydu devletlerde yöneticilerin partinin beklentileri ve zorlamaları ile işçi hakları arasında kalmışlığı hak.), s. 8-9.
- İmzasız, "Tecrübesizlik", (Anekdote), s. 9.

- Orhan Duru, "Aşka Uyarı", (Şiir), s. 10.
- Güner Sümer, "Kaçan Kaçana", (Haldun Dormen Tiyatrosu'nun Ankara'da sahnelediği Philip King'in See How They Run (Kaçan Kaçana) adlı oyunu hak.), s. 11-12.
- Walt Whitman, (Çev. Suat Taşer), "Kendimin Şarkısı", (Şiir), s. 12.
- John Steinbeck, "Geçmiş Günler Peşinde", (Yazarın kullandığı ilk arabalara dair anısı hak.), s. 13-14.
- Yahya Bozbekiroğlu, "Yarı Ayık", (Şiir), s. 14.
- Şahinkaya Dil, "Ağaran Dünya", (Şiir), s. 15.
- Zeyyat Selimoğlu, "Mr. Rossenberk'e Açık Mektup", (Çekilmesi planlanan Atatürk filminin yapımcısı Aaron Rosenbeg'e dikkat etmesi gerektiği hususlara ilişkin bir açık mektup.⁸), s. 16-17.
- Marc Blancpain, "Kendi Sütünü İçen İnek", (Anekdote), s. 17.
- Sevim Dil, "Arzu", (Şiir), s. 17.
- Bümin Gaffar, "Üç Kişiye Bir Sır", (Hikâye), s. 18-20.
- Doğan Nadi, "Kıssa Bizden Hisse Sizden", (Anekdote), s. 19.
- Oben Güney, "Seranat", (Şiir), s. 20.
- Nedret Gürcan, "Beş Deli Kurşun", (Şiir), s. 21.
- William Saroyani, (Çev. Adnan Atillâ), "Haftada Sekiz Dolar", (Hikâye), s. 22-25
- İsmet Yalazkan, "Uyartı", (Şiir), s. 25.
- M. Turgut Akın, "İzahlı Antoloji", (Şiir), s. 26.
- Muzaffer A. Esin, "Morgue Sokağı Cinayeti", (Edgar Alan Poe'nun aynı adlı hikâyesinin Çalidere Dupin tarafından sinemaya uyarlanmış versiyonu hak.), s. 27.
- Muzaffer A. Esin, "Aşk, Emek ve Hayal", (Luigi Comencini ve Vitoria De Sica'nın birlikte yönettiği "Pane, Amore, Fantasia" adlı film hak.), s. 27-28.
- Muzaffer A. Esin, "Hava-Cıva", (Senaryosunu Sezai Solelli'nin yazdığı, yönetmenliğini Mehdi Özgürel'in üstlendiği Ölüm Korkusu adlı film hak.), s. 28-29.
- İmzasız, "Yüzü ile Astarı", (Anekdote), s. 28.
- Yaşar Kavidir, "Satılmış Adam", (Graham Greene'nin Filiz Karabey tarafından çevrilen aynı adlı romanı hak.), s. 29-30.
- İsmet Ercan, "Haraç Mezat", (Suat Taşer'in yeni çıkan, aynı adlı şiir kitabı hak.), s. 30-31.

Sayı 10 - Ocak 1956

- Zübeyir Bensen, "Siyasi Partiler", (Siyasi partilere ilişkin hukuksal düzenlemelerin yetersizliği ve parti içi tüzüğün yerine getirilmeyişinin denetlenmemesinin doğurduğu değişmez genel başkan anlayışını ve bunun ortaya çıkardığı siyasi buhranı yapılacak düzenlemelerle ortadan kaldırmaya dair öneriler hak.), s. 1-3.
- Peter Howard, (Çev. Ali İrfan Hızal), "Devrimizin Muamması", (İdeolojilerden ayrılmış salt bir demokrasinin insanların tabiatının değişimiyle ona göre eğitilmesiyle mümkün olacağı fakat bu gerçekleştirilememesi hak.), s. 3-4.
- Halikarnas Balıkcısı, "İktidarların Karşılaştığı En Büyük Tehlike", (Pohpohçulara dayanan iktidarın sürekliliğinin zor olduğu ve çıkarı için yer seçenlerin rüzgâr değiştiğinde çabucak taraf değiştirmeleri hak.), s. 5-6.

⁸ Konuyla ilgili detaylı bilgi için bakınız. Tunç BORAN (2021), "Demokrat Parti'nin Atatürk Filmi Projeleri", Belgi, 21, 253-277.

- Etem Yazgan, "Akşamlar", (Şiir), s. 6.
- Ümit Y. Oğuzcan, "Dönüş", (Şiir), s. 7.
- Syngman Rhee, (Çev. Ali Metin Tok), "Birarada Yaşamak Mümkün Mü?", (Rusya'nın birlikte yaşama söylemlerine karşın Kuzey Kore'ye yaptığı askerî yığınağın anlaşmaya aykırı olduğuna dair Kore Cumhurbaşkanı'nın uyarıları ve komünizm tehlikesi hak.), s. 8-9.
- Kemal Mutiş, "Nerdesin", (Şiir), s. 9.
- Abdullah Rıza Ergüven, "Acımsı", (Şiir), s. 10.
- Harry Price, "Komünizm ve Spor", (Komünist ülkelerde uluslararası müsabakalara seçilecek sporcuların iyi birer sporcu olmalarının yanında parti ideolojisine sıkı bir şekilde bağlı olmalarına ve kaçma teşebbüslerine karşın akrabalarının rehin tutulması hak.), s. 11-12.
- İmzasız, "Zavallı Münekkitler", (Anekdote), s. 12.
- İsmet Ercan, "Bozuk Düzen", (Şiir), s. 13.
- Cahit Sıtkı Taranacı, "Şiir Üzerine", (Şiirin kelimeleri ustaca kullanma sanatı olduğu ve bunun da marifet istediği hak.), s. 14.
- Mehmet Kemal, "Cahit Sıtkı ile Konuştum", (Felç tedavisi gördüğü hastanede ziyaret edilen Cahit Sıtkı'nın son durumuna dair bir söyleşi ve doktorların onun tedavi sürecine dair verdiği bilgiler hak.), s. 15-17.
- İmzasız, "Galeri Dergisinden", (İlan), s. 17.
- Lütfü Bağış, "Allahısmarladık Paris", (Meşhur Fransız ressam Utrillo'nun ölümü üzerine hayatı ve resim sanatı hak.), s. 18-19.
- Erdinç Dinçer, "Yaradana Telgraf", (Şiir), s. 19.
- Oben Güney, "Lâdes", (Şiir), s. 19.
- Özdemir İnce, "Garipsi Şehirde Vapur Düdükleri", (Şiir), s. 20-21.
- Özdemir Nutku, "Harputta Bir Amerikalı", (Küçük Tiyatro'da Mahir Canova'nın sahneye koyduğu aynı adlı oyun ve oyuncular hak.), s. 22-23.
- İmzasız, "Hayatının 3 'K'lı Safhası", (Anekdote), s. 23.
- İmzasız, "Saroyan Burun Değiştiriyor", (Anekdote), s. 23.
- Seyfettin Başçılar, "Sanat ve Güzellik", (Evensel anlamda, herkes için öngörülen özgürlüğün ancak sanatla kurulabileceği hak.), s. 24-25.
- Selim Eren, "Esinti", (Şiir), s. 25.
- Lu Siun, (Çev. Ahmet Angın), "Kongi-Kj", (Bir Çin hikâyesi.), s. 26-30.
- İmzasız, "Beğenilenler", (Anekdote), s. 27.
- Yaşar Kavgır, "Veba", (Oktay Akbal'ın çevirisini yaptığı Albert Camus'nün aynı adlı romanı hak.), s. 30-31.
- M. Balkuvver, "Dağda Ateş Yakanlar", (Ömer Faruk Toprak'ın aynı adlı şiir kitabı hak.), s. 31-32.